

میدان

تعرض قاچاقچیان به نقش برجسته دوهزارساله در خوزستان

یک فعال میراث فرهنگی از تعرض قاچاقچیان به نقش برجسته دوهزارساله در دشت شیمیار شهر اندیکا در خوزستان خبر داد. سیاوش آریا با انتشار تصاویری درباره وضعیت نقش برجسته «تنگ بتا» گفت: قاچاقچیان اموال تاریخی به نقش برجسته بسیار ارزشمند «تنگ بتا» در زمانی نامعلوم یورش برده و به بخش‌هایی از آن آسیب رسانده و حتی بخش‌هایی از آن را شکسته‌اند. همچنین کنار سنگ‌نگاره را با مواد منفجره و باروت سوراخ سوراخ کرده و به آن دستبرد زده‌اند. به گفته او، سنگ‌نگاره «تنگ بتا»، منسوب به دوره الیمایی در ایران است که یکبره ۱۲ تن را در یک قاب زیبا در بلندی‌های کوه دلا در دشت شیمیار نشان می‌دهد که از دیدگاه تاریخی و مطالعات باستان‌شناختی دارای اهمیت بسیار فراوانی است. با این همه، گذشت زمان و بی‌توجهی متولیان میراث فرهنگی به آن و بدتر از آن دست‌درازی قاچاقچیان، آسیب‌های برگشت‌ناپذیری به این اثر تاریخی وارد کرده است. ازسوی دیگر، عوامل بیولوژیکی (گل سنگ‌ها) و طبیعی و محیطی نیز سبب شده تا نقش برجسته دوهزارساله نامدار به «تنگ بتا» در سراسیمه نابودی جای گیرد.

در سال ۱۹۶۳ میلادی نیز در چهارچوب «برنامه توسعه ملی ایران»، هانسمن به این مکان آمد و سرانجام «لویی واندن برگ» و «کلاوس شیمیان» در سال‌های ۱۹۶۴ و ۱۹۶۸ و سال ۱۹۷۵ از این نقش‌برجسته دیدن کردند. نقش‌برجسته تنگ بتا بنا شماره ۲۵۹۸۹ در تاریخی ۱۲۶هـ قمری ۱۲۸۷ ثبت ملی شده است. در پژوهش‌های تاریخی دیگر درباره الیمایی‌ها آمده است: «ایران اشکانی، دارای ساختاری ملوک‌الطوایفی بود و خاندان‌های حکومتگر کوچک و بزرگ به ایفای نقش می‌پرداختند. الیمایی‌ها پس از بسط قدرت سلوکیان در ایران، در نواحی شمالی خوزستان و ناحیه کوهستانی زاگرس جنوبی، حکومتی محلی تشکیل داده و تا ظهور ساسانیان حکمرانی کردند. در گزارش‌های نویسندگان یونانی و رومی، به منطقه الیمایی (در سرزمین پارس) اشاره شده است. الیمایی مرکز اصلی هنر عصر اشکانی، با جای دادن آثار تصویری و نقوش برجسته متعدد، منبع الهام سلسله بعدی در پارس، یعنی ساسانیان است. فعالیت‌های تجاری آنان محدود نبوده، بلکه کشف سکه‌هایی در نواحی شمالی عربستان، نشانگر نقش اقتصادی مهم آن‌هاست. بیشتر آثار یادمانی دوره اشکانی در حیطه فرهنگی الیمایی قرار دارند که مورد تقلید و تحسین حکومت‌های بعدی قرار گرفت. در مجموع، میراث هنر پارسی و سپس ساسانی را که در صحنه‌های اعطای مقام، نبرد تن به تن سوار بر اسب و پیروزی تمام رخ‌نمایی که یکی از دستاوردهای اصلی فرهنگ پارسی شناخته می‌شود در ابتدا باید در هنر الیمایی جست‌وجو کرد.»

تاریخ و تاریخچه

نخستین صعود به «بام جهان» چگونه شکل گرفت

در ۲۴مه مه سال ۱۹۵۳ میلادی صعود به بلندترین قله جهان، اورست ممکن شد تا سرآغازی باشد برای ثبت رکوردها و افتخاراتی بی‌پایان. اورست در رشته کوه‌های هیمالیا با ۸۸۴۸متر ارتفاع بلندترین قله جهان محسوب می‌شود. ادموند هیلاری اهل نیوزیلند به همراهی تنزینگ نورگای از نیپال نخستین کوهنوردانی بودند که افتخار نخستین صعود به بام جهان را از آن خود کردند. آن زمان تاکنون حدوداً بیش از ۳۶۰۰ کوهنورد موفق به صعود به قله اورست شده‌اند. صعود به بلندترین قله جهان همیشه موفقیت‌آمیز نبوده و ناکامی‌هایی را نیز به همراه داشته است؛ بیش از ۳۰۰ نفر در راه فتح قله اورست جان خود را از دست داده‌اند. حتی تلاش برای یافتن جسد بسیاری از این کوهنوردان نیز به دلیل دشواری‌های مسیر ناموفق بوده است. تعداد تلفات در برخی از سال‌ها بیشتر بوده است؛ از جمله در سال ۱۹۹۶ میلادی بیش از ۱۲ کوهنورد در راه صعود به اورست جان باختند. انسان برای اولین بار در تاریخ ۱۹۵۳ میلادی بر قله اورست پا گذاشت. درست ۶سال پیش «سقف آسمان» به روی کوهنوردان باز شد. قله اورست با نام نیپالی «ساراماتا» به معنی «سقف آسمان» بلندترین قله کره زمین است. ارتفاع قله اورست از سطح دریا معادل هشت‌هزار و ۴۸۸متر است. این قله در رشته کوه‌های هیمالیا در مرز منطقه ساگرماتا نیپال و تبت قرار دارد. ادموند هیلاری، شهروند زلاند نو و راهنمای نیپالی‌اش تنزینگ نورگی، اولین کوهنوردانی بودند که قله اورست را فتح کردند. آنها ۲۹مه سال ۱۹۵۳ موفق به صعود به بلندترین قله جهان شدند. کسی پیشتر از آنان به این قله‌ی هشت‌هزار و ۸۴۸متری صعود نکرده بود. راینهولد سنتر و پتر هابلر، نخستین کوهنوردانی بودند که در سال ۱۹۷۸ بدون ماسک اکسیژن به این قله صعود کردند. در دهه ۱۹۹۰ علاقه به فتح قله اورست به شدت بالا گرفت. صدها نفر موفق به صعود به سقف آسمان شدند. تا کنون بیش از شش هزار نفر به این قله دست یافته‌اند. در مسیر عادی رسیدن به قله در فصل‌های مساعد سال کوهنوردان به صف ایستاده‌اند. بدون کمک «شرپا»ها صعود برای خارجی‌ان کوهنورد خطرات بسیاری به همراه دارد. شرپا گروهی قومی در این منطقه است. برای آنها رشته کوه‌های هیمالیا و بر فراز آن قله اورست، مقدس است. شرپاها به دلیل تجربیات فراوانی که در صعود به قله‌های بلند منطقه دارند، مشاوران خوبی برای کوهنوردان حرفه‌ای هستند. حمل بارهای سنگین در ارتفاع، صعود

تاریخ

نقش دانشمندان در جنگ و دفاع

جهانگیر ایزدپناه
فعال اجتماعی

این دستگاه‌ها در صدد دفاع از شهر برآمد که شرح آن در نوشته پلوتارک چنین آمده است: «رومی‌ها از دو نقطه شروع به حمله کردند. بهت و سکوت عجیبی آمیخته با ترس و وحشت بر سیراکوز حکم‌فرما بود. همه می‌پنداشتند که در مقابل این نیروی وحشتناک قادر به مقاومت نیستند؛ اما ارشمیدوس ماشین‌های اختراعی خود را به کار گرفت، و مکانیزم‌هایش شروع به پرتاب سنگ وزنه‌های عظیمی کردند که با صدای مهیبی حرکت می‌کردند و بر سر پیاده‌نظام دشمن فرو می‌ریختند و هر چه را در مقابل خود می‌یافتند، خرد می‌کردند. به‌طوری که نظم سپاه روم به هم ریخت. با ابتکار ارشمیدوس در سیراکوز از طرف دریا دستگاه‌هایی با دکل‌های بزرگ بر برج و باروهای شهر قرار داشت که بر سر آن‌ها بست‌ها و چنگک‌هایی متصل بود. با همین چنگک‌ها کشتی‌های مهاجم رومی را از جا می‌کنند و با یک ضربه غرق می‌کردند؛ یا آن‌ها را به طرف خشکی می‌کشیدند و به صخره‌ها می‌کوبیدند و خرد می‌کردند. منظره وحشتناکی در بین سپاه رومی به وجود آوردند. رومی‌ها درصدد برآمدند که مقابله به مثل کنند. با منجنیق بزرگی که روی چند کشتی متصل به هم سوار کرده بودند به طرف شهر سنگ پرتاب کردند اما اختراع ارشمیدوس چنان آن را سنگ باران کرد که خرد شده و در دریا فرو رفت. تا سه سال رومی‌ها کاری از پیش نبردند اما بعد از سه سال اهالی شهر سرگرم مقدمات جشن بزرگی بودند و شراب هم بسیار نوشیده بودند؛ وقتی به خود آمدند

کتابخانه و روزنی

تجمع مقابل فدراسیون جودو

درگیری هواداران میر اسماعیلی با منتقدان

گروهی از افراد با حضور مقابل فدراسیون جودو خواستار استغای رزش میر اسماعیلی شدند. تعدادی از منتقدان رییس فدراسیون جودو با حضور مقابل ساختمان این فدراسیون و با سر دادن شعار، درخواست خود را مطرح کردند. نشست خبری آرش میر اسماعیلی، صبح دپروز (یکشنبه هفتم خرداد ۱۴۰۲) در فدراسیون جودو برگزار شد. میر اسماعیلی در این نشست به تعلق فدراسیون و مسائل قضایی مربوط پرداخت. همزمان با برگزاری این نشست، تعدادی از افراد جلوی فدراسیون تجمع کرده و علیه آرش میر اسماعیلی شعار سر دادند. این افراد درخواست استغای میر اسماعیلی از ریاست فدراسیون را مطرح کردند. صدای بلند این افراد در نشست شنیده شده و بر جلسه تأثیر گذاشت. در میان تجمع‌کنندگان تعدادی از جودوکاران زن هم حضور داشتند که پلاکاردهایی نیز در دست گرفته بودند. روی این پلاکاردها خطاب به حمید سجادی وزیر ورزش و جوانان جملاتی نوشته شده و

منتقدان نامتوا

نافرمانی مدنی (Civil Disobedience)

یکی بر اقدام قانون‌شکنانه آشکار و عمدی به با هدف جلب توجه همگان به نامشروع بودن برخی قوانین یا نادرستی آن‌ها از جنبه اخلاقی و عقلانی، صورت گیرد. استراتژی نافرمانی مدنی یا عدم اطاعت از حکومت، بویژه توسط مهاجما گاندی برای کسب استقلال هند از دولت امپراتوری بریتانیا مورد استفاده قرار گرفت. روش گاندی مبتنی بر تمرد از قوانین کشوری، تیرداختن مالیات‌ها، قبول نکردن پست‌های دولتی، تحریم انتخابات مجالس قانونگذاری، عدم همکاری با مأموران انگلیسی و تحریم اجناس ساخت بریتانیا بود. در مقاومت منفی، تأکید اصلی بر امتناع از اقدام و نوعی بی‌تفاوتی است، در حالی که نافرمانی مدنی بدون اقدام، معنایی ندارد. وجه مشترک این دو شیوه مبارزه، مسالمت‌آمیز بودن آن‌هاست. در مقاومت منفی، این مسالمت از طریق خودداری از اقدام تحقق می‌یابد، در نافرمانی مدنی از طریق نوعی اقدام. نافرمانی مدنی را نافرمانی عوامی هم ترجمه می‌کنند که البته ترجمه دقیقی نیست ولی حاوی نکته‌های دقیق است؛ و آن اینکه، نافرمانی مدنی اگر از سوی چند فرد خاص سر بزند و فراگیر

نافرمانی مدنی ؟

نشود، عملاً بی‌تاثیر خواهد بود. رزا پارکس یکم دسامبر ۱۹۵۵ از دادن صندلی‌اش در اتوبوس به یک مرد سفیدپوست خودداری کرد و در نتیجه بازداشت و جریمه شد. وی در تاریخ آمریکا جایگاه ویژه‌ای دارد و اقدام اعتراض‌آمیز وی علیه مقررات نژادی نقطه آغاز نمادین جنبش حقوق مدنی سیاهان آمریکا قلمداد می‌شود. رزا پارکس از فعالان جنبش حقوق مدنی آمریکا بود و بعدها از سوی کنگرس ایالات متحده به‌عنوان مادر جنبش آزادی و بانوی اول جنبش حقوق مدنی شناخته شد. مخالفان نافرمانی مدنی، حتی اگر اذیتا اعتقادی به «قانون» نداشته باشند، برای نامشروع جلوه دادن این استراتژی، بر ضرورت قانون‌گرایی پافشاری می‌کنند. اما چنین تأکیدی وقتی موجه است که قانون تغییرپذیر باشد. قانونی که قرار نیست به هیچ وجه تغییر کند، در حقیقت قانون نیست؛ زیرا در جهان مدرن، قانون به معنای دقیق کلمه، باید برآمده از اراده ملت باشد و ضمناً نسل‌های بعدی در هر ملتی، می‌توانند قوانین مصوب نسل‌های قبلی را تغییر دهند. برخی از مخالفان

دریچه

که سپاه روم از پشت شهر وارد شده و شهر را غارت و قتل عام کرد و بر شهر تسلط یافت. بعد از تسلط رومی‌ها روزی ارشمیدوس در یکی از میدان‌های شهر داشت با ابزاری‌آلات خود روی ماسه‌ها شکلی رسم می‌کرد. یک سرباز رومی به طمع اینکه آن اسباب و آلات ریاضی از طلا هستند ارشمیدوس این اندیشمند بزرگ را کشت. در این زمینه موارد دیگری نظیر لئوناردو داوینچی هم هست که علاوه بر هنر نقاشی‌اش دستی در موسیقی، معماری، مهندسی، نقشه‌کشی و طرح اختراعات نظیر ساخت تانک و... را هم در کارنامه خود دارد. لازم است که به یک نکته مهم اشاره کنیم که یونانیان و رومیان از دانش و فلسفه و تجربه مصریان و تمدن بین‌النهرین و چین و ایرانیان پیش از اسلام نظیر هوشستانه یا اوستن، کیمیاگر دوره هخامنشی، از تاخته مهندس سازه زمان هخامنشیان، چچن برزین، سازنده تاق‌دیس و برزویه طبیب زمان ساسانیان، باربد و نکبسا موسیقیدانان بزرگ زمان ساسانیان، حکیم خرمند بزرگمهر بختگان در زمان ساسانیان و اندیشه‌های زرتشت و منی و... بهره برده‌اند و همچنین پس از آن دنیای غرب کنونی از اندوخته‌های دانشمندان ایرانی نظیر خوارزمی، ابن سینا، جابر ابن حیان و زکریای رازی، ابوریحان بیرونی و... هم بهره برده‌اند اما می‌توان گفت که در بررسی روند تاریخ علم و اندیشه و فلسفه از خدمات شرقیان به این روند ذکری درخور و سزاوار نقش‌شان نرفته است.

زنگنه و سنج

بسا اهل دولت به بازی نشست که دولت به بازی برفتش زدست چندین نصیحت سعیدی بشنود و در مهمات کار بندد و چون منتفع شود دعای خیر دریغ ندارد و دست سخاوت گشاده دارد. زرافشان چو دنیا بخواهی گذاشت که سعدی در افشاند اگر زر نداشت

مجازسانان

■ برای ماندگاری رابطه باید هم سطح بشید، حالا چه اتفاقی میفته؟ مثلاً اگر سطح تو بالاتره باید بهش کمک کنی اونم بهت برسه در غیر اینصورت اون تو رو پایین می‌کشه تا بهت برسه! ممکنه بگید نه من نمی‌ذارم که میگم اونقدر این اتفاق آروم میفته که اصلاً متوجه نمیشی پایین اومدی! (ضد)

■ یکی از آشناها رفتن آلمان بچه‌دار شدن بچه‌ها اونجا بزرگ شدن شغل خوب و زندگی روتین داشتن. برگشته بودن ایران دخترشون عاشق پسر خاله‌اش که معناد بود شد. به زور برش گردوندن آلمان، دختری از مامان باباش اونجا شکایت کرد برگشت ایران رفت تو یکی از روستاهای اطراف ورامین با سپره شیشه می‌کشد (Mina)

■ ۲۶ تا ۲۸ در دریافت ۸۰ تا صد هزار تومان برای مراسم «حمیدرضا گلزار» آقیش شده‌اند! سیاهی لشگرهایی که در اکثر پروژه‌های سینمایی هستند و کارشان همین است! رسانه‌ها هم تیتز زده اند: «استقبال چندین هزارنفره از سوپر استار سینمای ایران!» آخرین نقش آفرینی سوپر استار سینما ایران یادتان می‌آید؟ (بهمن بابازاده)

■ آدما وقتی حال‌شون بده پناه می‌برن به تکرار چیزهایی که تو گذشته براشون لذت بخش بوده و حس امنیت می‌داده، من فهمیدم آشپزی و یختن غذاهای قدیمی برام بیجور تزییبه، چیزهایی که یادآور روزهای گرم و آروم بچگیه. الان ساندویچ کالباس درست کردم گذاشتم یخچال که نرم و گوجه‌ای بنه، مثل زنگ تفریحی مدرسه. (یواشکی‌های یک زن شوهدار)

نظرات

آخرین گام «ویرجین گلکتیک» برای آغاز گردشگری فضایی

شرکت «ویرجین گلکتیک» در آخرین پرواز آزمایشی کلیدی که پیش از آغاز گردشگری فضایی برای عموم انجام شده است، چهار نفر را با موفقیت به فضا فرستاد. ریچارد برانسون، ۷۰ میلیارد انگلیسی به عرض رقابت‌های فضاپیمایی بازگشته است. شرکت «ویرجین گلکتیک» متعلق به برانسون، آخرین پرواز آزمایشی خود را پیش از آغاز سفرهای کوتاه به فضا انجام داد. هواپیمای حامل هواگرد «وی‌ام‌اس اوه» (VSS Eve) ویرجین گلکتیک همراه با خدمه‌ای متشکل از چهار کارمند این شرکت، روز پنجشنبه حدود ساعت ۱۱:۱۵ صبح به وقت منطقه زمانی شرقی، از فرودگاه «اسپیس‌پورت آمریکا» در نیومکزیکو به پرواز درآمد. هواپیمای فضایی «وی‌اس‌اس یونیتی» (VSS Unity) به مدت سه دقیقه در ارتفاع ۴۲.۲ مایلی از سطح زمین قرار گرفت و به گردشگران فضایی امکان داد تا برای نخستین بار بی‌وزنی را تجربه کنند. مقامات اداره هوانوردی فدرال آمریکا (FAA)، پرتاب‌های ویرجین گلکتیک را پس از منحرف شدن اولین پرواز برانسون در سال ۲۰۲۱ هنگام فرود آمدن روی باند فرودگاه در صحرای نیومکزیکو ممنوع کرده بودند. برخلاف سایر شرکت‌هایی که از موشک‌های پرتاب عمودی استفاده می‌کنند، ویرجین گلکتیک از یک هواپیمای حامل با دو خلبان استفاده می‌کند که از باند فرودگاه بلند می‌شود، ارتفاع زیادی می‌گیرد و یک هواگرد را که پیش از بازگشت به زمین به فضا می‌رود، پرتاب می‌کند. کل زمان سفر ۹۰ دقیقه بود و مسافران پیش از بازگشت به زمین در ساعت ۱۲:۲۷ بعد از ظهر به وقت منطقه زمانی شرقی، چند دقیقه بی‌وزنی را در کابین هواپیمای فضایی تجربه کردند. ویرجین گلکتیک پس از پرتاب، در یک توییت نوشت: پرتاب موفقیت‌آمیز بود. ما به فضا رسیدیم!ام، ماموریت «یونیتی ۲۵» ویرجین گلکتیک، یک پرواز آزمایشی نهایی حیاتی پیش از آن است که این شرکت ماموریت تجاری خود را در اواخر ژوئن انجام دهد، با این امید که پس از آن تقریباً هر ماه یک سفر را داشته باشد.

اداره هوانوردی فدرال آمریکا در سپتامبر ۲۰۲۱ گفت که در حال بررسی یک انحراف در فرود پرواز است. این سازمان که بر پروازهای تجاری هوایی و فضایی این کشور نظارت می‌کند، متوجه شد که هواپیمای فضایی از محدوده کنترل ترافیک هوایی خود منحرف شده است. در آن زمان به نظر می‌رسید که همه‌چیز طبق برنامه پیش می‌رود اما لامپ‌های هشدار دهنده در کابین خلبان نشان می‌دادند که فضاپیما از مسیر خود منحرف می‌شود و ممکن است در بازگشت مشکل داشته باشد. ویرجین گلکتیک گفت که مسیر نهایی پرواز از برنامه اولیه منحرف شده اما خارج از محدوده جابجایی حریم هوایی حفاظت‌شده پرواز نکرده است. این شرکت گفت که با اداره هوانوردی فدرال آمریکا برای بررسی انحراف در مسیر فرود روی باند و بهبود ارتباطات همکاری می‌کند. اداره هوانوردی فدرال آمریکا، ویرجین گلکتیک را از پرواز منع کرد تا زمانی که بتواند مشکلات را برطرف کند. این شرکت سرانجام مجوز لازم را برای پرواز فضایی روز پنجشنبه دریافت کرد. مسافران بعدی ویرجین گلکتیک، مشتریانی خواهند بود که سال‌ها پیش برای آزمایش کردن شانس خود در تجربه بی‌وزنی، بلیت خریداری کردند. در طول دهه گذشته، حدود ۸۰۰ بلیت فروخته شده است که قیمت اولیه هر کدام از آنها ۲۰۰ هزار دلار بود. قیمت بلیت در حال حاضر برای هر نفر ۴۵۰ هزار دلار است.